Tarih Okulu Dergisi (TOD) Journal of History School (JOHS)
(2024), 17(68), 248-267
Özgünlük kontrolü intihal.net Authenticity process
http://dx.doi.org/10.29228/Joh.74354
Makale türü: Derleme makale **Article type:** Review article
Geliş tarihi 13.12.2023 Submitted date
Kabul tarihi 13.02.2024 Accepted date
Elektronik yayın tarihi 29.02.2024 Online publishing date
Atıf Bilgisi / Reference Information
Karaca-Turhan, F., Baş, B. & Balaman U. (2024). Video Aracılı Etkileşimde Onarım Mekanizmaları. *Journal of History School*, 68, 248-267.

VİDEO ARACILI ETKİLEŞİMDE ONARIM MEKANİZMALARI[1]

Fatma KARACA TURHAN[2], Bayram BAŞ[3] & Ufuk BALAMAN[4]

Öz

Bu çalışmada çevrim içi yabancı dil eğitiminde ekran yönelimli onarım özelinde duyulan araştırma ihtiyacının ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu kapsamda öncelikle Konuşma Çözümlemesi (KÇ) yöntemi kullanılarak yürütülen araştırmaların kuramsal ve yöntemsel temeli betimlenmiştir. Bu temelde öznelerarasılığın sağlanamadığı ve çeşitli etkileşimsel sorunların ortaya çıktığı durumlarda devreye giren onarım mekanizmaları tanımlanmış ve öğrenme süreçlerinde gözlenen onarım etkinlikleri ekran yönelimli uygulamalar ekseninde özetlenmiştir. İlgili alan yazındaki çalışmalar KÇ araştırma yöntemi ekseninde ve yabancı dil eğitimi ortamlarının niteliği açısından onarımın merkezi bir konumda olduğunu göstermektedir. Özellikle çevrim içi dil eğitimi ortamlarında, ekranın etkileşimin dijital bir bileşeni olarak devreye girmesi, onarımın etkileşimsel rolüne yönelik araştırma ihtiyacını arttırmıştır. Her ne kadar ekran yönelimli onarım kavramı özelinde dolaylı katkılar sunan araştırma örneklerine alan yazında rastlansa da konu üzerine Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi bağlamında hiç değinilmemiş ve diğer dillerin öğretimi ve öğrenimi açısından ise sınırlı kanıta erişilebilmiştir. Bu kapsamda bu çalışmada ekran yönelimli onarım kavramı üzerine araştırma ihtiyacı detaylı bir şekilde ortaya konulmuş ve ilgili araştırmalara yönelik kuramsal bir temel oluşturularak bu alanda yürütülecek çalışmaların önü açılmıştır.

[1] Makale yazımı yazar etki oranı: 1.yazar: %60, 2. yazar: %20, 3. yazar %20. Bu çalışma birinci yazarın ikinci ve üçüncü yazarlar danışmanlığında yürütülen doktora tezinden üretilmiş ve bulguların bir kısmı 20 Mayıs 2022 tarihinde İstanbul'da düzenlenen III. Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

[2] Öğr. Gör., Yıldız Teknik Üniversitesi karacafatma@ymail.com, Orcid: 0000-0001-9665-1032
[3] Prof. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, bbas@yildiz.edu.tr, Orcid: 0000-0003-3569-9395
[4] Doç. Dr., TED Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı, ubalaman@gmail.com, Orcid: 0000-0001-5092-9414

Anahtar Kelimeler: Konuşma çözümlemesi, Video aracılı etkileşim, Onarım, Ekran yönelimli onarım, Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretimi.

Repair Mechanisms in Video-mediated Interactions

Abstract

This study sets out to reveal the need for research on screen-based repair for online foreign language teaching. In this context, firstly, the theoretical and methodological basis of the research conducted using Conversation Analysis (CA) is described. On this basis, the repair mechanisms applied when intersubjectivity cannot be achieved and various interactional problems arise are defined, and the repair activities observed in learning processes are summarized on the basis of screen-oriented practices. The literature we reviewed shows that repair has a central position in terms of the CA as a research methodology, and the quality of foreign language education environments. Particularly in online language education environments, screen functioning as a digital component of interaction has increased the need for research on the interactional role of repair. Literature provides indirect contributions to screen-oriented repair in English. However research covering teaching and learning other languages remains scarce none of which investigates Turkish as a foreign language. Against this backdrop, this study demonstrates the need for research on screen-oriented repair, creates a theoretical basis for related research and thus paves the way for future studies.

Keywords: Conversation Analysis, Video-mediated interaction, Repair, Screen-oriented repair, Teaching Turkish as a foreign language.

GİRİŞ

20. yüzyılın ikinci yarısında Ervin Goffman (toplum bilimi) ve Harold Garfinkel (budun yöntembilim) tarafından yürütülen araştırmalar ile temelleri atılan ve toplum bilimci Harvey Sacks'ın öncül araştırmaları ile çerçevesi oluşan konuşma çözümlemesi (KÇ), sosyal yaşamın temel ve kurucu bir özelliği olan karşılıklı konuşmaları sistematik bir biçimde incelemeyi amaçlayan bir araştırma yöntemidir (Sidnell, 2010). Ses kayıt teknolojisi sayesinde intihar yardım hatlarında kayıt altına alınan konuşmaları inceleyen ve toplumbilim alanında yürütülmüş olmasına rağmen Dil dergisinde (Language) yayımlanan çığır açıcı çalışma ile Sacks, Schegloff ve Jefferson (1974) KÇ'nin araştırma yöntemi niteliğini ortaya koyan ilk araştırmayı alan yazına kazandırmıştır. İlerleyen dönemde gelişen görsel teknoloji, yüz yüze etkileşimde sözlü ifadeler ile eş zamanlı olarak gerçekleşen sözsüz öğelerin de kayıt altına alınmasına olanak sağlamış ve KÇ yönteminin kapsamı bu doğrultuda genişlemiştir (bkz. bakış, Goodwin, 1981; jestler, Schegloff, 1984). Güncel alan yazında ise, yüz yüze ve

aracılı etkileşimde bilgisayarların araç olarak kullanılması (bkz. Greiffenhagen & Watson, 2009) ve devamında dijital iletişim kanallarının sosyal hayata dahil olmasıyla çeşitlenen etkileşim, KÇ yöntemi ile yürütülen araştırmalarda hızlı bir şekilde kendine yer edinmiştir. Ses kayıtlarından video aracılı etkileşime uzanan bu kronolojik değişim ve gelişim, KÇ yönteminin analitik süreçleri için temel oluşturan çeviri yazı (transcription) sistemlerinin de bu ihtiyaçları karşılayabilecek şekilde güncellenmesini gerektirmiştir (bkz. Balaman, 2016; Jefferson, 2004; Mondada, 2018).

KÇ, farklı coğrafyalarda çeşitli bilim dallarında (toplum bilimi, eğitim bilimleri, psikoloji, vb.) uygulanmasına rağmen kuramsal anlamda Türkçe alan yazında kendine yer bulması yöntemin ortaya çıkışından yaklaşık yarım yüzyıl sonra Sert vd. (2015)'nin kapsamlı derleme çalışması sayesinde olmuştur. Bu çalışma ile KÇ yönteminde geçen terimlerin Türkçe karşılıkları belirlenmiş, yöntemin tarihi, ilkeleri, veri toplama ve çeviri yazı (transcription) süreçlerine yönelik ayrıntılı açıklamalar yapılmış ve sınıf içi etkileşim ve dil öğretimi çalışmalarına yönelik Türkçe örnek kesitler analiz edilerek gelecek çalışmaların önü açılmıştır. Aynı çalışmada KÇ yönteminde kullanılan analiz birimleri[5] de (söz sırası tasarımı, dizi düzeni ve yeğleme, onarım) ayrıntılı biçimde tanımlanmıştır.

Zaman içinde Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretiminde yüz yüze etkileşimi (Çimenli & Sert, 2017; Sumruk, 2019) ve çevrim içi etkileşimi (Karaca Turhan, Baş & Balaman, 2022) inceleyen araştırmalar alan yazına dahil edilmiştir. Çimenli ve Sert (2017), Türkçenin, yüz yüze ortamlarda yabancı dil olarak öğretildiği bir sınıfta öğretmen ve öğrencilerin bağlamlar arasındaki (yapı ve doğruluk, anlam ve akıcılık, vb.; bkz. Seedhouse, 2004) geçişleri yönetme stratejilerini (geçişin öğretmen tarafından nasıl yürütüldüğü, başlatıldığı, işlendiği, öğrencilerin bu geçişlere nasıl yönelim gösterdiği) ve onarım süreçlerinin, öğrencilerin katılımına etkisini incelemek amacıyla bir araştırma yürütmüştür. Buna göre öğretmenin odağını "anlam ve akıcılık" bağlamından "yapı ve doğruluk" bağlamına değiştirme çabalarına ilişkin farklı öğrenci yönelimleri bulgulanmış, öğretmenin özellikle sözel (linguistic) hatalar konusunda, bir onarım türü olan gömülü düzeltmeden yoğun bir şekilde yararlandığı gözlense de öğrencilerin her durumda bu düzeltmelere yönelim göstermediği ortaya konmuştur. Çalışmada ulaşılan diğer bir önemli sonuç ise yabancı dil sınıflarında genellikle bir arada yer almayan "yapı ve doğruluk" ve

[5] Araştırmamızın amacı çerçevesinde KÇ yönteminin analiz birimlerinin alan yazında mevcut olan ayrıntılı tanımlamalarını tekrarlamak bu araştırmanın kapsamı dışında tutulmuştur. Alan yazındaki diğer incelemeler için bkz. KÇ ve uygulamalı dilbilim ilişkisi, Atar, 2017; Türkçe sıralı çift çalışmaları, Tekin & Yıldız, 2023.

"anlam ve akıcılık" bağlamlarının incelenen eğitim ortamında ortaklaşa uygulanmasıdır. Son olarak, öğretmenin sözel (linguistic) hataları görmezden gelmesi ve gerçek bir dinleyici olarak sürece asgari düzeyde katkı sağlamasının öğrenciler açısından faydalı olabileceği, benzer süreçlerin öğrencilerin söz alıp etkinliğe katıldığı süreyi arttırmakla kalmayıp öğrencilerin yalnızca yanıtlayan değil soru soran rolünü üstlenmeleri için fırsatlar yarattığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretildiği ortamlarda yüz yüze etkileşimi inceleyen ikinci araştırmada ise Sumruk (2019) "hedef kelime+ne demek" (NDK) sorularının sınıf içi eğitsel ve etkileşimsel hedefleri gerçekleştirmedeki rolünü; 1) NDK sorularının yönetimi, 2) NDK sorularını takip eden söz dizilerindeki yeğlenen yanıt türleri ve 3) bu yanıtların yönetiminde öğreticinin kullandığı etkileşimsel kaynaklar başlıklarında incelemiştir. Çalışmada NDK sorularının yönetimine dair; 1) belirtme sözceleriyle kullanım, 2) hedef kelimenin sesletiminde bürünsel kaynaklardan (vurgulu tonlama, yükselen tonlama ve normalden yüksek bir ses kullanımı) faydalanma, 3) NDK'lerin kullanımında sınıf içi (çevre) araçlardan (beyaz tahta) yararlanma, 4) soruyu yeniden formüle ederek sınıfa geri sorma kullanım alanları betimlenmiştir. NDK ile başlayan etkileşimsel dizinin devamında, yeğlenen öğrenici katkılarını elde etme amacıyla öğreticilerin kullandığı kaynaklar; zaman tanıma, ipucu verme, onarım, yeğlenen yanıtı tekrarlama, ve yeğlenen yanıtın devamında öğrenicinin katılımını sağlamaya yönelik söyleşisel açıklamalar olmak üzere beş başlık altında toplanmıştır. Çalışmada son olarak yeğlenen yanıtlar, öğrenicilerden bilgi gösterimi biçiminde gelen örnekleme, tanımlama, eş anlam, beden dili ve diğer dil yanıtları olmak üzere beş alt başlıkta incelenmiştir. Bulgulardan hareketle Türkçenin yabancı dil olarak öğretildiği sınıflarda NDK sorularının, planlı veya plansız yapılan somut ve soyut kelime öğretimlerinde, dersin çeşitli aşamalarında ve çeşitli dil becerisi etkinliklerinde çokkipli bir etkileşim ortamı yaratarak öğretici ve öğrenici açısından çeşitli eğitsel ve etkileşimsel hedefleri gerçekleştirebilecek güce sahip bir sınıf içi söylemi olduğu ortaya çıkmıştır. Böylelikle NDK'lerin, çeşitli etkileşimsel kaynakların kullanımıyla desteklenerek öğrenicilerin öğrenme fırsatlarını arttırabilen ve sınıf içi etkileşimsel yetinin öğrenici ile öğretici tarafından ortaklaşa geliştirebilecek bir kavrama işaret ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretildiği eş zamanlı ve çevrim içi ortamları inceleyen ilk araştırmada Karaca Turhan, Baş ve Balaman (2022) sınıf içi etkileşimde öğreticilerin çeşitli ekran tabanlı araçları (sohbet kutusu, Microsoft Word Programı, z-kitap ve internet siteleri) onarım uygulamalarına dahil ederek ekran yönelimli onarım etkinliklerini yürüttükleri sonucuna ulaşmıştır. Buradan hareketle ekran yönelimli onarım, çevrim içi etkileşimde öznelerarasılığı engelleyen ifade ve/veya birimleri (bkz. sorun kaynağı; Sert vd. 2015) ortadan

kaldırmak için etkileşime dahil olan katılımcılar tarafından bilgisayar ekranında tüm katılımcıların erişimine açık bir biçimde görüntülenen görsel ve metinsel ipuçlarının kullanımı yoluyla gerçekleştirilen onarım türü olarak tanımlanmış ve epistemolojik açıdan ekran yönelimli onarım bilgi alanı oluşturulmuştur.

Bu çalışmada çevrim içi yabancı dil öğretiminde ekran yönelimli onarım özelinde duyulan araştırma ihtiyacının ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu temelde makalemizin ilerleyen kısımlarında, KÇ yöntemi kullanılarak yürütülen araştırmaların kuramsal ve yöntemsel temeli betimlenmiş, karşılıklı anlaşmaların (öznelerarasılık) sağlanamadığı ve çeşitli etkileşimsel sorun kaynaklarının ortaya çıktığı durumlarda devreye giren onarım mekanizmaları tanımlanmış ve öğrenme süreçlerinde gözlenen onarım etkinlikleri video aracılı etkileşimsel ortamların bağlamsal düzenekleri gereği işe koşulan teknoloji (bilgisayar) tabanlı ve ekran yönelimli uygulamalar ekseninde özetlenmiştir.

Öznelerarasılık ve Onarım

Konuşma çözümlemesinin merkezinde yer alan temel kavramlardan birisi olan öznelerarasılık, etkileşimdeki katılımcılar arasında karşılıklı anlaşmanın sağlanması ve sürdürülmesi olarak tanımlanmıştır (Gardner & Forrester, 2010; Schegloff, 1992). Konuşma sırasında katılımcılar öznelerarasılığın sağlandığını çeşitli şekillerde gösterebilmektedir. KÇ araştırma yönteminde, araştırmacılar konuşma sırasında öznelerarasılığın sağlanıp sağlanmadığına yönelik kanıtları (aynı fikirde olduğunu gösterme, birtakım değerlendirmelerde bulunma, rica etme, Schegloff, 1992; soru sorma ve cevap verme, Sacks, 1992) bir sonraki söz sırasında aramakta ve sunmaktadır (bir sonraki sıranın kanıt getirmesi işlemi, Balaman, 2023). Diğer taraftan etkileşimde öznelerarasılığın sağlanamadığı ve karşılıklı anlaşmada kırılmaların gözlendiği durumlar da mevcuttur. Öznelerarasılıktaki bozulmalar; duruma ve dizisel akışa uygun olmayan/yanlış (yeğlenmeyen) kelime ve sözce seçimi, ihtiyaç duyulan yapı/kelime/ifadenin bulunamaması, işitememe/işitilememe, alıcının mesajı anlamada sorun yaşaması/yanlış anlaması vb. (Schegloff, 1987a) gibi durumlarda kendini gösterebilmektedir. Gündelik konuşmanın yapısal özellikleri, katılımcılar tarafından oluşturulan modeller aracılığıyla öznelerarasılık için bir temel oluştururken etkileşimde bulunanlara öznelerarasılıktaki bozulmaları fark etmeleri ve onarmaları için de kaynaklar sağlamaktadır (Schegloff, 1992). Sosyal etkileşimde konuşma, duyma ve/veya anlama süreçlerinde gerçekleşen ve etkileşimi etkileyen bu durumlar ve sorunlarla başa çıkabilmek için konuşmacılar tarafından geliştirilen tüm stratejiler onarım başlığı altında ele alınmaktadır (Schegloff, Jefferson & Sacks, 1977; Schegloff, 1979, 1987a, 1987b, 1992, 1997,

2000). Onarım, etkileşim sırasında yanlış kullanılan yapı veya ifadenin doğrusu ile değiştirilmesi (düzeltme) gibi durumları da içeren ancak bununla sınırlı kalmayan kapsayıcı bir çatı kavramdır (Kitzinger, 2013; Liddicoat, 2022; Sert vd., 2015).

Katılımcılar açısından öznelerarasılığa engel oluşturan herhangi bir öğe onarıma konu olabilmektedir (Seedhouse, 2004). Bu durumda katılımcılar etkileşimin devamını sağlamak adına sorun kaynaklarına yönelik onarım mekanizmalarını işleme almaktadır. Onarım kapsamında etkileşimler, geriye dönük düzlemde (1) sorun kaynağı (Schegloff, 2007); ilerleyen sekansta (2) onarımı başlatan ve (3) onarımı gerçekleştiren (sorun kaynağına çözüm getiren) (Schegloff vd., 1977; Schegloff, 1987b) kategorilerinde incelenmektedir (Musk, 2016). Bu duruma bağlı olarak altı farklı onarım çeşidi tanımlanmıştır (Schegloff vd., 1977; Musk, 2021) (bkz. Şekil 1.)

Şekil 1. Onarım Çeşitleri

Kendi-Başlatımlı Kendi-Onarım: Sorun kaynağı konuşmacının kendisi tarafından belirlenir ve sorun kaynağına yönelik onarım yine konuşmacının kendisi tarafından gerçekleştirilir/tamamlanır.

Kendi-Başlatımlı Alıcı-Onarım: Sorun kaynağı konuşmacının kendisi tarafından belirlenir/ifade edilir ancak sorun kaynağına yönelik onarım alıcı tarafından gerçekleştirilir/tamamlanır.

Alıcı-Başlatımlı Kendi-Onarım: Sorun kaynağı alıcı tarafından belirlenir/ifade edilir ve sorun kaynağına yönelik onarım konuşmacı tarafından gerçekleştirilir/tamamlanır.

Alıcı-Başlatımlı Alıcı-Onarım: Sorun kaynağı alıcı tarafından belirlenir/ifade edilir ve sorun kaynağına yönelik onarım yine alıcı tarafından gerçekleştirilir/tamamlanır.

Bilgisayar-Başlatımlı Kendi-Onarım: Sorun kaynağı bilgisayar veya bilgisayarda kullanılan yazılım (Word, Power Point, vb.) tarafından ekranda gösterilir (örn. yazım denetimi) ve sorun kaynağına yönelik onarım bilgisayara erişimi olan ve yazma eylemini yürüten kullanıcı tarafından gerçekleştirilir/tamamlanır.

Bilgisayar-Başlatımlı Bilgisayar-Onarım: Sorun kaynağı bilgisayar veya bilgisayarda kullanılan yazılım (Word, Power Point, vb.) tarafından belirlenir ve sorun kaynağına yönelik onarım yine bilgisayar veya kullanılan yazılım tarafından gerçekleştirilir/tamamlanır (örn. otomatik düzeltme).

Çevrim İçi Eğitim Ortamlarında Onarım Mekanizmaları

KÇ'nin analiz birimlerinden biri olan onarım, etkileşimin merkezinde yer aldığından farklı disiplinlerden araştırmalara konu olmuştur. Eğitim ortamları da bunlardan birisidir. Özellikle uzaktan eğitim ortamlarında öğretmen ve öğrenciler, sınırlılık ve olanaklarının çerçevesinde etkileşimi kaçınılmaz olarak değiştiren çevrim içi uygulamalara uyum sağlamaya çalışırken (Tudini, 2020, s. 265) bu durum aynı ortamlarda gözlenen onarım etkinliklerinin de çeşitlenmesine yol açmaktadır. Gerek yüz yüze gerekse çevrim içi eğitim ortamlarında çeşitli bağlamlarda (öğrenici-öğrenici etkileşimi, öğrenici-öğretici etkileşimi, vb.) ve çeşitli odak noktaları kapsamında (çevrim içi sohbet, video destekli konuşmalar, yazılı ve sözlü etkileşimin karşılaştırılması, vb.) ele alınan onarım etkinlikleri, yabancı dil sınıfları için de oldukça kıymetli bulgular sunmaktadır.

KÇ, teknoloji aracılı etkileşimlere katılmak için bireylerin dil kaynaklarını nasıl kullandıklarını ve teknolojinin etkileşimleri nasıl etkilediğini, şekillendirdiğini ve dönüştürdüğünü açıklamaya yardımcı olabilecek ve buradan hareketle teknoloji aracılı yabancı dil eğitimini mikro analitik bakış açısıyla inceleyebilecek veri temelli bir araştırma yöntemidir (González-Lloret, 2015). Yabancı dil öğretiminde teknoloji tabanlı etkileşimler, betimsel ve süreç odaklı-gelişimsel olmak üzere iki bağlamda (González-Lloret, 2015) incelenmektedir. Betimsel çalışmalarda video aracılı etkileşimin genel yapısı (sıra alma, onarım, vb. mekanizmalarının yönetimi) dizisel bağlamda ve kesitler halinde mercek altına

alınmaktadır (bkz. Badem-Korkmaz & Balaman, 2022; Çimenli, Sert & Jenks, 2022; Dooly & Tudini, 2022a,b; Kanat Mutluoğlu & Balaman, 2023; Musk, 2022). Gelişimsel çalışmalarda ise süreç bağlamında ele alınan öğrenme, dilsel kaynakların veya etkileşimsel yeterliliğin geliştirilmesi çıktılarıyla değerlendirilmektedir (bkz. Balaman 2018; Balaman, 2023; Balaman & Pekarek Doehler 2022; Gudmundsen 2023; Musk, 2016; Pekarek Doehler & Balaman 2021; Ro, 2023a,b; Sert 2017; Sert & Balaman, 2018) (González-Lloret, 2015; Malabarba, vd., 2022).

Hem ikinci dil edinimi hem de bilgisayar-destekli dil öğrenimi alanlarında karşılıklı anlam oluşturma ve sonuç olarak dil edinimi/öğrenimi süreçlerinin yapısını açıklamak üzere anlam söyleşmesi (negotiation of meaning) kavramı temel bir yapı taşı olarak benimsenmiştir. Anlam söyleşmesi, etkileşim içerisinde, katılımcıların karşılıklı anlaşmaya ulaşmaya yönelik çabalarını betimleyen bir kavram olduğundan doğrudan onarımla alakalı etkileşimsel bir sürece de işaret etmektedir. İlgili kavramın dil eğitimi için önemi çevrim içi ortamlar açısından KÇ yöntemi ile incelenmiş (bkz. Sert & Balaman, 2015; 2018) ve çevrim içi ortamlarda da onarımın merkezi bir öneme sahip olduğu ortaya konmuştur. Bunun yanı sıra, çeşitli katılım çerçeveleri açısından bilgisayar temelli onarım etkinlikleri özellikle katılımcıların ekrana yönelimli bir şekilde gerçekleştirdikleri onarımlar bağlamında (ekran yönelimli onarım) ilgili alan yazında ele alınmıştır. Ancak bu çalışmalarda ekran yönelimli onarımın etkileşimsel yapısı ve yabancı dil öğretimi süreçlerindeki rolü henüz yeterli düzeyde açıklanmamıştır. Bu durum ilgili alan yazında daha kapsamlı araştırmalara olan ihtiyaca işaret etmektedir. Takip eden bölümde ekran yönelimli onarıma yönelik çalışmalar, bu konu üzerine devam eden araştırma ihtiyacını ortaya koyacak şekilde sunulmaktadır.

1. Öğrenici-Öğrenici Etkileşimi

a. Yüz Yüze Eğitim Ortamlarında Ekran Yönelimli Onarım

Greiffenhagen ve Watson (2009) öğrencilerin kendilerine verilen bir görevi ikili gruplar halinde aynı bilgisayarı kullanarak tamamlamasını gerektiren yüz yüze etkileşimleri incelemiş ve öğrencilerin bilgisayar ekranında kullandıkları görsel onarım mekanizmalarını araştırmıştır. Bu kapsamda Schegloff, Jefferson ve Sacks (SJS)'ın (1977) geliştirmiş olduğu modelin, katılımcıların ortaklaşa bilgisayar üzerinde iş birlikli bir şekilde çalıştıkları durumlarda gözlenen etkileşime uygulanabilirliğini de ele almışlardır. Analizlerinde önemle vurgulanan iki nokta; bulunulan çevresel koşullar (erişilebilirlik) ve iş bölümüdür. Bu durumda iş bölümü gereği bilgisayar (klavye ve fare) bir

öğrencinin kontrolündedir. Diğer öğrenci fikir aşamasında göreve dahil olmakta, ekran üzerinden görevin tamamlanma sürecini izlemekte ve sürece dönüt vermektedir. Bu sırada ekranda karşılaşılan sorun kaynağına yönelik onarımı başlatan taraf (kendi veya alıcı) fark etmeksizin iş bölümü gereği bilgisayara erişimi olan taraf onarımı gerçekleştiren taraf olmuştur. Bu da SJS'nin (1977) geliştirmiş olduğu modelin bilgisayar üzerinde yürütülen iş birlikli çalışmaların analizi için güncelliğinin sorgulanmasına sebep olmuştur.

Benzer şekilde Musk (2016), öğrencilerin ikili gruplar halinde tek bir bilgisayarı kullanarak yürüttükleri iş birlikli yazma etkinliğini onarım kapsamında ele aldığı çalışmasında onarımı başlatan ve gerçekleştiren tarafları (1) bilgisayara erişimi olan öğrenci (2) diğer öğrenci ve (3) kullanılan yazılım olarak listelemiştir. Buna göre yazım hatalarına yönelik düzeltmelerin çoğunu klavyeye erişimi olan öğrencinin gerçekleştirdiğini, diğer öğrenci ve yazılımın bu süreçte herhangi bir müdahalesinin bulunmadığını gözlemlemiştir. Diğer taraftan bilgisayara erişimi olan öğrencinin gözden kaçırdığı hataları yakalamak konusunda yazım denetiminin ve diğer öğrencinin de etkin rolü vurgulanmaktadır. Aynı zamanda bilgisayar erişimi olan öğrencinin yazım denetimi tarafından önerilen düzeltme listesine başvurmaması ve yazım yanlışının olduğu hedef kelimeleri silip tekrar yazması, yazma eyleminin devamlılığını korumaya yönelik önemli bir strateji olarak yorumlanmıştır. Ekran yönelimli onarım açısından bir diğer araştırma bağlamı ise çevrim içi eğitim ortamlarıdır.

b. Çevrim İçi Eğitim Ortamlarında Ekran Yönelimli Onarım

Sert ve Balaman (2015; 2018), çevrim içi görev odaklı öğrenme ortamlarında öğrencilerin kendilerine tanımlanan görevi tamamlama sürecinde yürüttükleri anlam söyleşmesi stratejilerini (1) görevin kurallarına uyma ve (2) dil kurallarına uyma kategorilerinde analiz etmiştir. Yürütülen bu çalışmada kuralların ihlali durumlarında gözlenen onarım faaliyetlerinin alıcı onarım kategorisinden kendi-onarım kategorisine değişimi tespit edilmiş ve bu boylamsal değişimler etkileşimsel yeti gelişimine kanıt niteliğinde sunulmuştur. Aynı zamanda öğrencilerin görev kapsamında verdikleri yanıtların doğru/yanlışlığını web-tabanlı uygulamalarla (google aramaları) kontrol ettiği ve buradan hareketle yanlış yanıtlara yönelik onarım faaliyelerini gerçekleştirdikleri bulgulanmıştır.

Balaman ve Sert (2017) görev odaklı çevrim içi öğrenme ortamlarında etkileşimsel yetinin gelişimini süreç odaklı bakış açısıyla incelemiş ve öğrencilerin geliştirdiği ipucu verme ve bilgi paylaşma uygulamalarına odaklanmıştır. Bu kapsamda kendilerine verilen görevi, geliştirilen arayüz üzerinde tamamlamaya çalışan öğrenciler, karşılıklı anlaşmanın sağlanamadığı ve görevin tamamlanamadığı durumlarda (sorun kaynağı) çeşitli çevrim içi

etkileşimsel kaynakları kullanarak epistemik uyumu aşamalı bir şekilde gerçekleştirmiştir. Buradan hareketle öğrencilerin eş zamanlı olarak epistemik durumlarını sergilemek, etkileşime girmek, web aramaları yapmak ve görevin tamamlanması için görev arayüzüne yönelim göstermek zorunda kalmasının etkileşimsel yetinin çok katmanlı ve çok boyutlu doğasını doğrular nitelikte olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Dooly ve Davitova (2018), iki farklı ülkede (İsveç ve İspanya) ortaokul düzeyinde iki öğrenci grubunun uzaktan iş birliği (telecollaboration) projesiyle kendileri için tanımlanan görevleri yürüttükleri etkileşimi incelemiştir. Çalışmada bir grubun etkileşimsel bir sorunu çözmek için fiziki ortamlarında bulunan cep telefonlarının ekranındaki bir bilgiyi (Instagram kullanıcısı), proje partnerleriyle iletişim için kullandıkları bilgisayarın kamerasını kullanarak diğer gruba gösterdiği bulgulanmıştır.

Çolak ve Balaman (2022) video aracılı ve görev odaklı ortamlarda çevrim içi sözlüklerin etkileşimsel olanaklarını incelemiş ve hedef dilde karşılığı bilinmeyen kelimelerden kaynaklanan etkileşimsel sorunlarda ve kelime seçimlerinin doğruluğunun kontrol edildiği durumlarda (sorun kaynağı) öğrencilerin etkileşimin sürdürülebilmesi için çeşitli çevrim içi kaynaklara, özellikle sözlüklere başvurduğunu bulgulamıştır (onarım). Buradan hareketle öğrencilerin, çeşitli etkileşimsel kaynakları stratejik olarak konuşlandırarak ve bağlamın teknolojik olanaklarından özenli bir şekilde yararlanarak incelenen ortamın doğasında var olan fırsatları değerlendirdikleri ve öznelerarasılığı koruyup sürdürerek etkileşimsel yeterliliklerini sergilemeyi başardıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Musk (2022), iş birlikli yazma etkinlikleri sırasında çevrim içi çeviri uygulamalarının öğrenciler tarafından kullanımını seçki temelli bir şekilde incelemiş ve google çeviri uygulamasının en sık kullanılan araç olduğunu gözlemlemiştir. Bu kapsamda öğrencilerin, (1) hedef söz varlığı öğesine epistemik erişimlerinin olmadığı durumlarda (bilinmeyen ya da hatırlanmayan kelime), (2) temel düzeyde sıklıkla kullanılan söz varlığı öğelerinin ileri düzey dil yeterliliğindeki eş anlamlılarına erişmek, (3) üzerinde fikir birliğine varılmamış kelime seçimlerinde yaşanan anlaşmazlığı çözmek ve (4) daha uzun metin seçeneklerini görmek için çevrim içi çeviri uygulamalarından faydalandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Oittinen (2023), video aracılı öğrenme ortamlarında paylaşımlı ekrana yansıtılan metinde belirli bölümlerin seçili hale getirilmesini etkileşimsel anlamda incelemiş ve katılımcıların ekrandaki bir kaynağa dikkat çekmek için kullandıkları sözlü, bedenleşmiş (embodied) ve dijital araçlara odaklanmıştır.

Çalışmada, ekrandaki metinde belirli bölümlerin seçili hale getirilmesi; 1) belirli konu ve öğelere dikkat çekmek (referans) ve 2) yazma etkinliğini iş birlikli bir şekilde tamamlamak üzere kullanılmıştır. Aynı zamanda yazma etkinliği sırasında üzerinde çalışılan belgeyi paylaşımlı ekrana yansıtan ve yazma etkinliğini aynı paylaşımlı ekranda yürüten bir öğrencinin, başka bir öğrencinin sözlü olarak yanlış ifade ettiği bir kelimeyi, öğrencinin yanlışına sözlü herhangi bir onarım ve yönelimde bulunmadan düzelterek yazdığı (ekran yönelimli onarım) gözlenmiştir. Ekran yönelimli onarımın bulgulandığı diğer araştırma bağlamı ise öğrenci-öğretmen arasındaki etkileşimlerdir.

2. Öğrenci-Öğretmen Etkileşimi:

Earnshaw (2017), eş zamanlı ve çevrim içi olarak lisansüstü düzeyde sunulan 7 haftalık bir eğitimi kayıt altına almış ve etkileşimleri sıra alma ve onarım mekanizmaları merkezinde incelemiştir. Çalışmanın sonucunda, hem sıra alma hem de ses sisteminde tecrübe edilen problemlerin (sorun kaynağı) çözümünde WebEx programında gömülü halde yer alan sohbet kutusunun kullanıldığı (onarım) gözlenmiştir.

Giacosa (2021), İngilizcenin yabancı dil olarak öğretildiği çevrim içi ortamlarda onarım mekanizmalarının işleyişini, açıklama (clarification) bağlamında inceleyen araştırmasında öğretmenlerin ve öğrencilerin onarımı başlatmak ve onarımı gerçekleştirmek için sohbet kutusunu bir araç kullandığını bulgulamıştır. Öğrenciler çevrim içi ders sırasında sohbet kutusuna yorum/soru yazarak veya sözlü olarak açıklama isteyerek bir onarım dizisi başlatmakta ve devamında öğretmenler de çevrim içi ortamın olanaklarından faydalanarak onarımlarını sözlü olarak gerçekleştirmektedir. Çalışmada vurgulanan bir diğer önemli bulgu da öğretmenlerin, dersin pedagojik içeriğinin dışında kalan süreçlere (teknik sorunları çözme, ara verme) yönelik onarımlarını sözlü olarak başlatmaları ve sohbet kutusunu ek bir iletişim aracı olarak kullanmalarıdır. Buradan hareketle hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin onarım stratejilerini günlük hayattaki konuşmalardan aldıkları ve çevrim içi ortamın olanaklarına ve kısıtlamalarına uyacak şekilde uyarladıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Badem-Korkmaz ve Balaman (2022) video aracılı yabancı dil öğretiminde öğrencilerin etkinliklere katılmadığı durumlarda öğretmenin etkinliğe yönelik sorularının yanıtsız kaldığı durumları incelemiş ve öğretmenlerin bu sorun kaynağını çözmek üzere başvurduğu etkileşimsel kaynaklara odaklanmıştır. Çalışmada, öğrencilerden yanıt alınamayan durumlarda öğretmenin; ipucu verme, eksik tasarlanmış sözceleri kullanma, açıklamalarda bulunma, soruyu farklı şekilde tekrar ifade etme (üçüncü konum onarım), katılımın yetersizliğini açıkça belirtme, tüm sınıfa hitap etme, ders katılımcı listesine bakma,

öğrencilerin çokkipli eylemlerinden yararlanma, yüksek sesle yazma ve yüksek sesle seçili hale getirme/vurgulama (highlighting aloud) gibi etkileşimsel kaynakları kullandığı sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda öğretmen, yürütmekte olduğu etkinlik (verilen cümleleri ettirgen yapıda yeniden yazma) sırasında öğrenciden beklediği yanıt gelmediği zaman (sorun kaynağı) ettirgen cümlelerde kullanılan yapıyı hatırlatmak için daha önce paylaşılan belgeye epistemik kaynak olarak başvurmuş, belgedeki hedef yapıyı yüksek sesle seçili hale getirerek vurgulamış (ekran yönelimli onarım) ve sonucunda öğrenciden beklenen yanıtı almayı başarmıştır.

Park ve Park (2022), öğretmenlerin İngilizcenin yabancı dil olarak öğretildiği çevrim içi sınıflarda derse katılımı artırmak amacıyla kullandıkları eksik tasarlanmış sözcelerin yazılı ve sözlü uygulamalarını araştırmışlardır. Bu kapsamda; (1) öğretmenin yönerge/sorularından sonra duraklamanın gözlendiği ve öğrenciden yanıt alınamayan durumlarda, (2) karşılıklı anlaşmanın sağlanamadığını gösteren öğrencinin bedensel yönelimleri (kaşlarını çatma, vb.) sonucunda, (3) öğrencilerin yanıtlarının öğretmenin pedagojik hedefinde yer alan yapılarla örtüşmediği diğer bir ifadeyle öğrencilerin yanıtlarının yanlış olduğu durumlarda ve (5) öğrencilerin yanıtlarının hedeflenen yapıdan kısa olması durumunda öğretmenin sözlü onarım ile eş zamanlı olarak paylaşımlı ekranda yazılı formda gerçekleşen onarım uygulamalarına başvurduğu ortaya koyulmuştur.

Oittinen (2023)'in çalışmasında öğretmen ve öğrenci etkileşimine yönelik uygulamalar da bulgulanmış ve öğretmenin sorduğu sorunun yanıtına dair bilgiler içeren farklı bölümleri paylaşımlı ekrana yansıtılan metinde seçili hale getirmek suretiyle öğrencilere ipucu verdiği, öğrencilerden yanıt alamadığı durumda ise ipucunun seçili durumunu iptal ederek yanıtı sözlü olarak paylaştığı gözlenmiştir. Ekran yönelimli onarımın incelendiği diğer bir araştırma bağlamı ise yabancı dil öğrencileri ve hedef dil konuşurları arasında gözlenen etkileşimlerdir.

3. Öğrenci-Hedef Dil Konuşurları Etkileşimi:

González-Lloret (2008) İspanyolcanın hedef dil olduğu görev odaklı ve yazılı etkileşimde formel ve informel hitap yapılarını (sen, siz) duruma uygun kullanım bağlamında incelemiştir. Çalışmada, hedef dili yabancı dil olarak konuşan öğrencinin yazılı ifadelerine, hedef dili ana dili olarak konuşan öğrencinin aynı kanal üzerinden uyguladığı yazılı onarım stratejileri (doğrudan düzeltme vb.) bulgulanmıştır. Bu bağlamda hedef dili yabancı dil olarak kullanan öğrencinin belirtilen onarım etkinliklerine yönelimi ve hitap yapılarının formel kullanımdan informel kullanıma dönüşümü boylamsal olarak mercek altına alınmıştır.

Uskokovic ve Taleghani-Nikazm (2022), TalkAbroad uygulaması üzerinden gerçekleştirilen ve Almancanın hedef dil olduğu video aracılı etkileşimde yabancı dil öğrencilerinin kullandıkları kelime arama stratejilerini incelemiştir. Bu kapsamda yabancı dil öğrencilerinin hedef dili ana dili olarak konuşan bir partnerle etkileşim kurmalarına rağmen konuşma sırasında aradıkları kelime konusunda partneleriyle iş birliği yapmayı tercih etmedikleri ve partnerlerinden yardım istemedikleri gözlemlenmiştir. Bunun yerine çevrim içi etkileşimde yaşadıkları ve yetersiz kelime bilgisinden kaynaklanan üretimsel dil becerisi sorunlarını çözmek ve öznelerarasılığı sürdürmek için internet tabanlı kelime arama uygulamalarından faydalandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Gudmundsen (2023), Norveççeyi ikinci dil olarak ve ana dili olarak konuşan katılımcılar arasındaki video aracılı etkileşimde sohbet kutusunun kullanımını boylamsal olarak incelemiştir. Çalışmada hedef dili ikinci dil olarak öğrenen konuşmacının, anlamını bilmediği kelime/ifadelerden kaynaklanan etkileşimsel sorunların çözümü için konuşma partnerinden yardım istediği bulgulanmıştır. Çalışmanın sonuçları, hedef dilin konuşulduğu video aracılı ortamlarda sohbet kutusunun kullanımının, belirlenen sorun kaynaklarının çözümüne yönelik bir onarım etkinliği olarak ortaya çıkışını göstermektedir. Aynı zamanda katılımcıların sohbet kutusunu onarım temelinde kullanma süreçlerinin, zaman içinde etkileşimsel olarak gelişim gösterdiği ve sistematik hale geldiği boylamsal olarak kanıtlanmıştır.

SONUÇ

Eğitim ortamlarında öğretmenler önceden belirlenmiş pedagojik hedeflere ulaşmak için fiziki/aracılı ortamda erişilebilir halde bulunan araçlardan faydalanmaktadırlar. Uzaktan eğitim bağlamında katılımcılar aynı fiziksel ortamı paylaşmadığı için bu araçlar dijital olarak öğretmen ve öğrencilerin kullanımına sunulmaktadır. Bu durumda, pedagojik hedefler aynı olsa da öğretmen ve öğrenciler tarafından kullanılan etkileşimli ve çokkipli kaynaklar (jest, mimik, bakış, ekran araçları, vb.) (Sert & Balaman, 2018) ve etkileşimin sıralı organizasyonu değişiklik göstermektedir (González-Lloret, 2015).

KÇ, teknoloji aracılı etkileşimlere katılmak için bireylerin dil kaynaklarını nasıl kullandıklarını ve teknolojinin etkileşimleri nasıl etkilediğini, şekillendirdiğini ve dönüştürdüğünü açıklamaya yardımcı olabilecek veri temelli bir araştırma yöntemidir (González-Lloret, 2015). KÇ yöntemi kapsamında yürütülen mikro analitik araştırmalar etkileşimli ve çokkipli kaynakları açıklayarak çevrim içi ortamlardaki öğrenme fırsatlarını ortaya çıkarabilme (Sert & Balaman, 2018) ve

öğretmen uygulamalarını iyileştirebilme potansiyeline sahiptir. Bu sebeple çalışmamızda yabancı dil eğitimi alanında KÇ araştırma yöntemi kullanılarak yürütülen araştırmaların kuramsal ve yöntemsel temeli betimlenmiş, bu temelde onarım çeşitleri üzerine ilgili alan yazın detaylı bir şekilde taranarak çevrim içi eğitim ortamlarına yönelik ekran yönelimli onarım özelinde duyulan araştırma ihtiyacı ortaya koyulmuştur.

KÇ yönteminin analiz birimlerinden biri olan onarım, etkileşimde merkezi konumda bulunan öznelerarasılığın sağlanması ve sürdürülmesine yönelik uygulamaları içermektedir (Schegloff, 1992; Gardner & Forrester, 2010). Ekran yönelimli onarım ise çevrim içi etkileşimde öznelerarasılığı engelleyen ifade ve/veya birimleri (bkz. sorun kaynağı; Sert vd. 2015) ortadan kaldırmak için etkileşime dahil olan katılımcılar tarafından bilgisayar ekranında tüm katılımcıların erişimine açık bir biçimde görüntülenen görsel ve metinsel ipuçlarının kullanımı yoluyla gerçekleştirilen onarım türüdür. İlgili alan yazın taraması KÇ araştırma yöntemi ekseninde onarımın temel bir etkileşimsel niteliğinin olduğunu ve yabancı dil eğitimi ortamları açısından önem arz ettiğini göstermektedir. Özellikle çevrim içi yabancı dil eğitimi ortamlarında, ekranın etkileşimin dijital bir bileşeni olarak devreye girmesi, onarımın etkileşimsel rolüne yönelik araştırma ihtiyacını arttırmıştır. Her ne kadar ekran yönelimli onarım kavramı özelinde dolaylı katkılar sunan araştırma örneklerine alan yazında rastlansa da (bkz. paylaşımlı ekrandaki belgeye epistemik kaynak olarak başvurma-Badem-Korkmaz & Balaman, 2022; metnin belirli bölümlerini seçili hale getirerek vurgulama-Oittinen, 2023; google aramaları-Sert & Balaman, 2015; 2018; çevrim içi sözlükler-Çolak & Balaman, 2022; Uskokovic & Taleghani-Nikazm, 2022; çevrim içi çeviri uygulamaları-Musk, 2022; sohbet kutusu- González-Lloret, 2008; Earnshaw, 2017; Giacosa, 2021; Park & Park, 2022; Gudmundsen, 2023) bu çalışma alanına Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi bağlamında hiç değinilmemiş ve diğer dillerin öğretimi ve öğrenimi açısından (bkz. González-Lloret, 2008; Uskokovic & Taleghani-Nikazm, 2022; Gudmundsen, 2023) ise sınırlı kanıta erişilmiştir. Bu kapsamda bu alan yazın taraması, ekran yönelimli onarım kavramının araştırılmasına yönelik ihtiyacı detaylı bir şekilde betimlemiş ve ilgili araştırmalara yönelik kavramsal bir temel oluşturmuştur.

KAYNAKÇA / REFERENCES

Atar, C. (2017). Konuşma Çözümlemesi Ve Uygulamalı Dil Bilim. *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 17-25.

Badem-Korkmaz, F., & Balaman, U. (2022). Eliciting student participation in video-mediated EFL classroom interactions: Focus on teacher response-pursuit practices. *Computer Assisted Language Learning*, 1-23.

Balaman, U. (2016). A conversation analytic study on the development of interactional competence in English in an online task-oriented environment (Yayın No. 435231) [Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Balaman, U. (2018). Task-induced development of hinting behaviors in online task-oriented L2 interaction. *Language Learning & Technology* 22, 95-115

Balaman, U. (2023). *Conversation Analytic Language Teacher Education in Digital Spaces.* Springer Nature.

Balaman, U., & Pekarek Doehler S. (2022). Navigating the complex social ecology of screen-based activity in video-mediated interaction. *Pragmatics* 32, 54–79

Balaman, U., & Sert, O. (2017). Development of L2 interactional resources for online collaborative task accomplishment. *Computer Assisted Language Learning*, 30(7), 601-630.

Çimenli, B., & Sert, O. (2017). Orientations to Linguistic Form in Meaning and Fluency Contexts in a Turkish as a Foreign Language Classroom. G. Schwab, S. Hoffmann, & A. Schön içinde, *Interaktion im Fremdsprachenunterricht: Beiträge aus der Empirischen Forschung* (s. 17-32). LIT Verlag.

Çimenli, B., Sert, O., & Jenks, C. (2022). Topic maintenance in video-mediated virtual exchanges: Rolling the ball back in L2 interactions. *System*, 108, 102834.

Çolak, F., & Balaman, U. (2022). The use of online dictionaries in video-mediated L2 interactions for the social accomplishment of virtual exchange tasks. *System*, 106, 102772.

Dooly, M., & Davitova, N. (2018). What can we do to talk more?': Analysing language learners' online interaction. *Hacettepe University Journal of Education*, 33, 215-237.

Dooly, M., & Tudini, V. (2022a). 'We should google that': the dynamics of knowledge-in-interaction in an online student meeting. *Classroom Discourse*, 13(2), 188-211.

Dooly, M., & Tudini, V. (2022b). 'I remember when ı was in Spain': Student-teacher storytelling in online collaborative task accomplishment. A. Filipi, B. Tranh Ta & M. Theobald içinde *Storytelling Practices in Home and Educational Contexts: Perspectives from Conversation Analysis* (pp. 283-309). Springer Nature Singapore.

Earnshaw, Y. (2017). Navigating turn-taking and conversational repair in an online synchronous course. *Online Learning Journal*, 21(4).

Gardner, H., & Forrester, M. (Eds.). (2010). *Analysing Interactions in Childhood: Insights from Conversation Analysis.* John Wiley & Sons.

González-Lloret, M. (2008). Computer-mediated learning of L2 pragmatics. E. Alcón Soler & A. Martínez-Flor. In *Investigating Pragmatics in Foreign Language Learning, Teaching and Testing*, 114-132.

González-Lloret, M. (2015). Conversation analysis in computer-assisted language learning. *Calico Journal*, 32(3), 569-594.

Goodwin, C. (1981). *Conversational Organization: Interaction between Speakers and Hearers*. Academic Press

Greiffenhagen, C., & Watson, R. (2009). Visual repairables: Analysing the work of repair in human–computer interaction. *Visual Communication*, 8(1), 65-90.

Gudmundsen, J. (2023). "Can You Write it": A Longitudinal Study of Mobilizing the Chat in Video-Mediated L2 Interaction. *Social Interaction. Video-Based Studies of Human Sociality*, 6(2), 1-34.

Jefferson, G. (2004). Glossary of transcript symbols with an introduction. G. H. Lerner içinde, *Conversation Analysis: Studies from the First Generation*. John Benjamins Publishing Company.

Kanat Mutluoğlu, A., & Balaman, U. (2023). The use of video enhanced observation in video-mediated post-observation conversations on pre-service EFL teachers' online practicum teaching. *System,* 118, 103151.

Karaca Turhan, F., Baş, B., & Balaman, U. (2022, 20 Mayıs). *Uzaktan Eğitim Yoluyla Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Sınıf İçi Etkileşimin Konuşma Çözümlemesi Bakış Açısıyla İncelenmesi.* İstanbul Aydın Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER). https://yadot.aydin.edu.tr/wp-content/uploads/2022/05/BILDIRI-OZETI-KITAPCIGI...pdf.

Kitzinger, C. (2013). Repair. J. Sidnell, & T. Stivers. In, *The Handbook of Conversation Analysis*. Wiley Blackwell Publishing.

Liddicoat, A. J. (2022). *An Introduction to Conversation Analysis*. Bloomsbury Academic.

Malabarba, T., Mendes, A. C. O., & de Souza, J. (2022). Multimodal resolution of overlapping talk in video-mediated L2 instruction. *Languages*, 7(2), 154.

Mondada, L. (2018). Multiple temporalities of language and body in interaction: Challenges for transcribing multimodality. *Research on Language and Social Interaction*, 51(1), 85–106

Musk, N. (2016). Correcting spellings in second language learners' computer-assisted collaborative writing. *Classroom Discourse*, 7(1), 36-57.

Musk, N. (2021). "How Do You Spell That?": Doing Spelling in Computer-Assisted Collaborative Writing. S. Kunitz, N. Markee, O. Sert, içinde *Classroom-based Conversation Analytic Research: Theoretical and Applied Perspectives on Pedagogy* (p. 103-131) Springer.

Musk, N. (2022). Using online translation tools in computer-assisted collaborative EFL writing. *Classroom Discourse*, 13(2), 119-144.

Nguyen, H. T. (2011). A longitudinal microanalysis of a second language learner's participation. G. Pallotti, & J. Wagner, In *L2 learning as social practice: Conversation analytic perspectives* (p17–44). University of Hawaii, National Foreign Language Resource Center.

Oittinen, T. (2023). Highlighting as a referential and collaborative practice in multiparty video-mediated learning activities. *Classroom Discourse*, 1-23.

Park, Y., & Park, S. (2022). Eliciting student participation in synchronous online L2 lessons: The use of oral and written DIUs. *Linguistics and Education*, 71, 101085.

Pekarek Doehler, S., & Balaman, U. (2021). The routinization of grammar as a social action format: A longitudinal study of video-mediated interactions. *Research on Language and Social Interaction* 54, 183–202.

Ro, E. (2023a). Changing practices of instruction-giving in video-mediated interaction for an extensive reading book club. *Computer Assisted Language Learning*, 1-33.

Ro, E. (2023b). Topicalization as a practice for facilitating L2 discussion in video-mediated extensive reading book club meetings. *System*, 113, 102996.

Sacks, H. (1992) *Lectures on Conversation: Volume II*. Blackwell Publishing

Sacks, H., Schegloff, E. A., & Jefferson, G. (1974). A Simplest Systematics for the Organization of Turn-Taking for Conversation. *Language*, 50(4), 696. https://doi.org/10.2307/412243.

Schegloff, E. A. (1979). The relevance of repair to syntax-for-conversation. T. Givon In *Discourse and Syntax* (p. 261-286). Academic Press.

Schegloff, E. A. (1984). 'On some gestures' relation to talk', J.M. Atkinson ve J. Heritage In *Structures of Social Action: Studies in Conversation Analysis*, p. 266–96. Cambridge University Press.

Schegloff, E. A. (1987a). Between Micro and Macro: Contexts and Other Connections. J. C. Alexander, B. Giesen, R. Münch, & N. J. Smelser içinde, *The Micro Macro Link* (s. 207-235). University of California Press.

Schegloff, E. A. (1987b). Some sources of misunderstanding in talk-in-interaction. *Linguistics*, 25(1), 201-218. https://doi.org/10.1515/ling.1987.25.1.201.

Schegloff, E. A. (1992). Repair after next turn: The last structurally provided defense of intersubjectivity in conversation. *American Journal of Sociology*, 97(5), 1295-1345.

Schegloff, E. A. (1997). Third Turn Repair. G. R. Guy, C. Feagin, D. Schiffrin, & J. Baugh In *Towards a Social Science of Language: Papers in Honor of William Labov, Volume 2: Social Interaction and Discourse Structures* (p. 31-40). John Benjamins Publishing Company.

Schegloff, E. A. (2000). When'others' initiate repair. *Applied Linguistics*, 21(2), 205-243.

Schegloff, E. A. (2007). *Sequence Organization in Interaction A Primer in Conversation Analysis Volume 1*. Cambridge University Press

Schegloff, E. A., Jefferson, G., & Sacks, H. (1977). The preference for self-correction in the organization of repair in conversation. *Language*, 53(2), 361-382

Seedhouse, P. (2004). Conversation Analysis Methodology. *Language Learning*, 54(1), 1-54.

Sert, O., & Balaman, U. (2015). Çevrimiçi görev temelli etkileşimde ortaklaşa bilgi yapılandırmasının konuşma çözümlemesiyle incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Dil ve Edebiyat Dergisi*, 12(2), 45-72.

Sert, O., Balaman, U., Can Daşkın, N., Büyükgüzel, S., & Ergül, H. (2015). Konuşma çözümlemesi yöntemi. *Mersin Üniversitesi Dil ve Edebiyat Dergisi*, 12(2), s. 1-43.

Sert, O., & Balaman, U. (2018). Orientations to negotiated language and task rules in online L2 interaction. *ReCALL*, 30(3), 355-374.

Sidnell, J. (2010). *Conversation Analysis: An Introduction*. John Wiley & Sons.

Sumruk, H. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde etkileşim ve konuşma çözümlemesi yöntemiyle kelime öğretimi: A2 düzeyi (Yayın No. 538458) [Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Tekin, S. Ç., & Yıldız, F. U. Konuşma Çözümlemesi Açısından Sıralı Çift Kavramı ve Türkçede Sıralı Çift Çalışmaları. *Edebiyat ve Beşeri Bilimler Dergisi*, (70), 20-28.

Uskokovic, B., & Talehgani-Nikazm, C. (2022). Talk and embodied conduct in word searches in video-mediated Interactions. *Social Interaction. Video-Based Studies of Human Sociality*, 5(1).

EXTENDED ABSTRACT

Environmental conditions have a formative effect on interaction in mundane conversations. For instance, while speaking at a low volume in a library due to normative causes, background noise on a construction site forces people to communicate loudly. The effect of environmental conditions on interactions also manifests itself in educational environments. In educational environments, regardless of face to face or distance, teachers make use of artefacts accessible in the physical/virtual environment to achieve predetermined pedagogical goals. In distance education, since participants disperse geographically, these tools are made available to teachers and students virtually/digitally. In this case, although the pedagogical goals are fixed, the interactive and multimodal resources (gesture, facial expression, gaze, on-screen tools, etc.) used by teachers and students diversify (Sert & Balaman, 2018) and the sequential organization of the interaction varies (González-Lloret, 2015). CA is a data-driven research methodology that can assist in explaining how people manage interactions in and around digital environments by using linguistic resources, as well as how technology settings influence, change, and shape interactions (González-Lloret,

2015). Micro-analytical research conducted within the scope of the CA can reveal learning opportunities in online environments by explaining interactive and multimodal resources (Sert & Balaman, 2018) and improve teacher practices (González-Lloret, 2015). Against this backdrop, this study aims to discuss the need for research on screen-oriented repair, to create a theoretical basis for related research and thus to pave the way for future studies.

Literature shows that there are two types of technology-based interactions in foreign language teaching: (1) those that are descriptive and (2) those that are developmental. Descriptive studies employ CA to explore how individuals engage on the Internet, how participants construct and comprehend the turn-taking system and sequential organization of this new medium, and how well-known sequences from face-to-face interaction compare with those used in the new medium. Developmental studies employ CA as the main research methodology for tracking language learning and development longitudinally (González-Lloret, 2015).

Repair, an analytical unit of CA, includes practices aim to ensure and maintain mutual understanding between parties (intersubjesctivity) forming the key component interaction. Screen-oriented repair encompasses the repair activities that participants carry out to eliminate impediments to intersubjectivity in online interaction by using textual and visual cues presented on the computer screen in a way that is accessible to all participants. The relevant literature review show that repair forms a key interactional structure within CA based research and is important for foreign language education environments. Particularly in online language education environments, screen introduced as a digital component of interaction has increased the need for research on the interactional role of repair. Literature provides indirect contributions to screen-oriented repair (see: using the shared document as an epistemic resource- Badem-Korkmaz & Balaman, 2022; highlighting certain parts of the text by selecting them-Oittinen, 2023; google searches-Sert & Balaman, 2015; 2018; online dictionaries-Çolak & Balaman, 2022; Uskokovic & Taleghani-Nikazm, 2022; chat box-Earnshaw, 2017; Giacosa, 2021; González-Lloret, 2008; Gudmundsen, 2023; Park & Park, 2022; online translation- Musk, 2022). However research covering teaching and learning other languages remains scarce (see González-Lloret, 2008; Gudmundsen, 2023; Uskokovic & Taleghani-Nikazm, 2022) none of which investigates Turkish as a foreign language. This review article demonstrates the need for research on screen-oriented repair, creates a theoretical basis for related research and thus paves a way for future studies.